

Prisändringsmodell renhållningstjänster 2025

Inledning

Södra Smålands avfall och miljö vill behålla och stärka det förtroendet vi har hos våra kunder. Kostnaden för sophämtning ska vara konkurrenskraftig jämfört med andra jämförbara kommuner med jämförbart insamlingssystem, och ska sättas i dialog med kunderna. I detta dokument redovisar vi hur priset på sophämtning sätts samt prisåtagandet för perioden 2025. Ekonomi, leveranssäkerhet och miljö är tre viktiga aspekter som vi beaktar i vårt erbjudande till våra kunder. Vi tillhandahåller prisvärda tjänster med hög leveranssäkerhet och som är miljömässigt hållbara.

Förutsättning för prissättning för sophämtningen med flera tjänster i renhållningstaxan.

- Vi använder oss av självkostnadsprincipen vid beräkning av priset för sophämtning, vilket innebär att vi enbart tar ut av kunden vad tjänsten kostar att producera (nödvändiga kostnader). För att kunna leverera en säker och miljövänlig sophämtning ska vi alltid ha kunden i fokus och erbjuda ett konkurrenskraftigt pris på sophämtningen. Det vi gör ska vara nytta för kunden.
- Vår taxestruktur innehåller incitament för att välja det mest miljöriktiga alternativet.
- Verksamheten ska vara så effektiv att våra priser för sophämtning är konkurrenskraftiga jämfört med andra jämförbara kommuner med jämförbart insamlingssystem.
- Vi ska ha långsiktighet och förutsägbarhet för kostnaden för sophämtning.
- Likabehandlingsprincipen ska vara styrande för renhållningstaxan.

SSAMs prisändring

Eftersom vi har en prissättning som styrs av självkostnadsprincipen så är det indexutveckling för bland annat transportkostnad och behandlingskostnad förbränning, matpåsar och matavfall samt skatter som styr främst prisutvecklingen. I prissättningen tar vi hänsyn till bolagets övergripande mål om att följa avfallstrappan samt gällande och kommande lagändringar som påverkar verksamhetsomfattningen. Inför 2025 ser vi ett behov av höjning av renhållningstaxan av villaabonnemang enligt tabell 1 nedan och tabell 2 för beräknad kostnad per lägenhet för flerbostadshus. Vi föreslår därmed att justera taxan för 2025.

Södra Smålands avfall och miljö

Tabell 1. Höjning av villataxan för fyrfack 2025 med totalt 39 tömningar per år

	Villataxa 2024	Villataxa 2025	Höjning kr/år	Höjning kr/månad
Växjö	3 407	3 475	68	6
Älmhult	3 550	3 805	255	21
Tingsryd	3 416	3 655	239	20
Markaryd	3 331	3 638	307	26
Lessebo	3 368	3 474	106	9

Tabell 2. Höjning av taxa per lägenhet för abonnemang med matavfallsutsortering med totalt 52 tömningar per år

	Taxa per lgh 2024	Taxa per lgh 2025	Höjning kr/år	Höjning kr/månad
Växjö	1 386	2 029	643	54
Älmhult	2 212	3 952	1 740	145
Tingsryd	2 088	3 451	1 363	114
Markaryd	1 453	2 797	1 345	112
Lessebo	1 618	2 493	875	73

Prisstruktur

Renhållningstaxan består av två delar, grundavgift och hämtningsavgift.

Grundavgift: Grundavgiften är en fast årsavgift som täcker gemensamma kostnader som till exempel drift av återvinningscentraler, insamling och behandling av farligt avfall, information och utveckling.

Hämtningsavgift: Hämtningsavgiften är påverkansbar och ger incitament för att sortera ut mer för återvinning och återbruk. Hämtningsavgift påverkas av abonnemangsväl, behållarens storlek och placering samt hur ofta soporna hämtas. Den ska täcka kostnader för både insamling och behandling av hushållsavfallet.

Faktorer som påverkar kostnaden för renhållningstjänster

Tillsammans med övriga taxor, prislistor och avgifter har taxeintäkterna ökat med 47,5 mkr mellan år 2025 och 2024. Större faktorer som påverkar taxeökningarna presenteras nedan.

Transportkostnader: Årligen regleras ersättningen för transporter av brännbart grov-, rest- och matavfall till behandlingsanläggning via SCB:s index för lastbilstransporter T08SÅ14. Inför 2025 kommer de avtal med leverantörer som rör transporter upphandlas på nytt under 2024 varför en prishöjning om ca 10 procent förväntas. Indexökningen ger en kostnadsökning om 5 mkr eller 9,6 procent av taxehöjningen

Södra Smålands avfall och miljö

Kostnad förbränning: Årligen regleras ersättningen till förbränningsanläggningarna via SCB:s avfallsindex A11:F vars huvudsakliga komponenter är personal, energi, reparation och underhåll. Inför 2025 beräknas index stiga med 3 respektive 5 procent för restavfall och grovavfall. Bolaget har flertalet förbränningsavtal och inför 2025 under 2024 upphandlas flera av avtalen vilket beräknas ge lägre priser än tidigare avtalat och en kostnadsminskning om 2,8 mkr eller -5,4 procent av taxehöjningen.

Kostnad utsläppsrätter: Ytterligare en faktor som påverkar kostnaden för förbränning är kostnaden för utsläppsrätter. Kostnaden har sedan inledningen av 2021 stigit från 30 euro/ton CO₂e till uppåt 98 euro/ton CO₂e i slutet av 2022. Nivån har därefter sjunkit något, men är fortsatt hög. Detta påverkar priset på förbränning i samband med nya upphandlingar av förbränningskapacitet.

Kostnad avskrivningar: Från och med år 2024 ingår även kostnaden för avskrivningar i beräkningsunderlaget för taxor. Nyinvesteringar för år 2025 samt pågående investeringar från 2024 som färdigställs under 2025 ger en ökning i kostnadsmassa om 7,1 mkr eller 13,7 procent av taxehöjningen.

Räntor & borgensavgift: Från och med 2024 tas även hänsyn till räntor och borgensavgifter, vilket inte har gjorts tidigare. Under 2025 omtecknas 2 lån med högre snittränta från 2,96 till 5 procent. För att finansiera kommande investeringar under 2025 kommer även ett nytt lån tas upp under året. Samtliga räntekostnader beräknas ge en ökning i kostnadsmassa om 5,5 mkr eller 10,6 procent av taxehöjningen. Räntekostnaderna fördelas mellan taxekollektiven baserat på anläggningsvärde i anläggningsregistret.

Kostnader personal: Under 2024 infördes förpackningsförordningen vilket gett ökade krav på utsortering av matavfall samt framtida införande av fastighetsnära insamling. För att klara de ökade kraven på verksamheten kommer 5,7 ytterligare personer anställas i bolaget i olika befattningar. Tillsammans med ökning antal anställda, årliga lönerevisioner, pensioner och övriga personalkostnadsökningar beräknas detta ge en ökning i kostnadsmassa om 17,3 mkr eller 33,3 procent av taxehöjningen.

Kostnad matpåsar: Årligen regleras ersättningen för inköp av matpåsar via index för ris, producentpris samt partigodsindex, T08SÅ14. Inför 2025 beräknas index stiga med 5 procent. I samband med att undantag för utsortering av matavfall inte längre ges ökar även förbrukningen av antal matpåsar under 2025. Ökningen i index och förbrukning ger en ökning i kostnadsmassa om 1,7 mkr eller 3,3 procent av taxehöjningen.

Ersättning Naturvårdsverket: Från och med 2024 får bolaget ersättning från Naturvårdsverket för att bland annat finansiera införandet av fastighetsnära insamling och driften av återvinningsstationer. För 2024 var storleken på denna ersättning mycket osäker på grund av att den delvis baseras på förpackningsmängder som slängs och

Södra Smålands avfall och miljö

ingen tillförlitlig statistik på detta fanns. För år 2025 råder fortfarande osäkerheter för att ett helt års statistik ännu inte är avslutad, men ersättningen kan med större tillförlitlighet budgeteras. Budgeteringen av ersättningen ger en ökning i intäkt om 9,5 mkr vilket är -18,3 procent av taxehöjningen.

Kostnad bränsle: Majoriteten av alla insamlingsverksamhet görs sedan 2024 helt i egen regi vilket innebär att bränslekostnader är en stor post. Bränslekostnaden räknas baserat körsträcka, förbrukning och bränslepris. Kostnadsmassan beräknas minska med 1,7 mkr eller -3,3 procent av taxehöjningen.

Kostnad porto: Fram till och med år 2024 har privatpersoner fakturerats kvartalsvis. Inför 2025 för att jämna ut flödet av inbetalningar samt underlätta för privatpersoner genom lägre faktureringsbelopp men ökad fakturafrekvens kommer SSAM gå över till månadsfakturering. Majoriteten av all fakturering görs digitalt men även digital poster innebär avgifter. Ökad fakturafrekvens ger en ökning i kostnadsmassa om 1,8 mkr eller 3,5 procent av taxehöjningen.

Kostnad fastighetsnära insamling: Utöver ökning personalstyrka, ökade avskrivningar och räntekostnader som resultat på grund av förpackningsförordningen och införandet av fastighetsnära insamling tillkommer även kostnader för kommunikation, utveckling etcetera. Detta ger en ökning i kostnadsmassa om 2,3 mkr eller 4,4 procent av taxehöjningen.

Drift återvinningsstationer: Från och med 2024 sköter SSAM driften av samtliga återvinningsstationer i taxekollektiven. Kostnader som påverkar driften är bland annat hämtningskostnader av förpackningscontainrarna, städning av stationerna samt hantering otillåtna dumpningar av avfall. För 2024 rådde stora osäkerheter på kostnaderna av framför allt dumpningar för att ingen tillförlitlig statistik fanns vilket ledde till större budgetavvikelser under året. För år 2025 har kostnaderna kunnat beräknas med större tillförsikt vilket gett en ökning om 5,6 mkr eller 10,8 procent av taxehöjningen.

Reparationer: SSAM har ett stort antal äldre maskiner och fordon som behöver årliga reparationer och i takt med att de åldras ökar kostnaden för dessa. Det finns en strategisk plan att över tid byta ut de maskiner och fordon som är kostsamma men tills utbyte sker budgeteras ökade reparationskostnader om 10,6 mkr eller 13,5 procent av taxehöjningen.

Hireskostnader: Utifrån reparationsbehovet av fordon och maskiner som finns i bolaget ökar även behovet att ta in hyrfordon för att säkerställa driften fullt ut. Detta ger en ökning i kostnadsmassa om 7 mkr eller 13,5 procent av taxehöjningen.

Övrigt: Förutom ovan nämnda kostnadsökningar består verksamheten av många mindre kostnadsposter som samtliga förändras årligen baserat på index,

Södra Smålands avfall och miljö

verksamhetsomfattning etcetera. Dessa rör bland annat försäkringar, arbetskläder, konsultarbete etcetera. Tillsammans ger alla dessa övriga kostnadsposter en ökning i kostnads massa om 2,1 mkr eller 4 procent av taxehöjningen. Se nedan tabell 3 för kostnadsökningar.

Tabell 3. Total kostnadsökning nedbrutet per kostnadstyp

Kostnadstyp	Kostnadökning (Tkr)	Andel av total ökning (%)
Transport	- 5 000	9,6%
Förbränning	2 800	-5,4%
Avskrivningar	- 7 100	13,7%
Ränta	- 5 500	10,6%
Personal	- 17 300	33,3%
Matpåsar	- 1 700	3,3%
Naturvårdsverket	9 500	-18,3%
Bränsle	1 700	-3,3%
Porto	- 1 800	3,5%
Fastighetsnära insamling	- 2 300	4,4%
Drift återvinningsstationer	- 5 600	10,8%
Reparationer	- 10 600	20,4%
Hyreskostnader	- 7 000	13,5%
Övrigt	- 2 100	4,0%
Summa taxehöjning	- 52 000	100,0%

Södra Smålands avfall och miljö